

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobkyně: **EDHESSA s r.o.**, IČO: 278 63 816
sídlem Biskoupky 33, 664 91 Biskoupky
zastoupena advokátkou JUDr. Kateřinou Tomkovou
sídlem Biskoupky 33, 664 91 Biskoupky

proti

žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**
sídlem Orlická 2020/4, 130 00 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí rozhodčího orgánu žalované ze dne 3. 10. 2018, agendové číslo RO/2765/18/Vj, sp. zn. S-KV-VZP-18-02580391-A9CA

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobou podanou městskému soudu se žalobkyně domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí, jímž rozhodčí orgán žalované zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí

žalované, Regionální pobočky Praha, pobočky pro Hlavní město Prahu a Středočeský kraj č. j. VZP-18-03180271-A9HC ze dne 30. 8. 2018. Tímto rozhodnutím byly zamítnuty žalobkyniny námitky a potvrzen výkaz nedoplatků č. 1941809425 ze dne 21. 8. 2018, jímž byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit dle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění do 30. 11. 2011, (dále jen „zákon č. 592/1992 Sb.“), penále ve výši 224 960 Kč. Jednalo se o penále z dosud neuhrazeného nedoplatku pojistného ve výši 136 712 Kč, předepsaného výkazem nedoplatků č. 1940900353 ze dne 7. 1. 2009 na základě vyúčtování plateb pojistného za předchozí období od 1. 5. 2008 do 21. 11. 2008. Penále bylo vyměřeno za období od 20. 7. 2009 do 23. 7. 2018.

2. Tento výkaz nedoplatků byl vydán poté, co bylo k předchozím žalobkyniným námitkám provedeno ke dni 20. 7. 2019 promlčení dlužného pojistného ve výši 116 582 Kč a penále ve výši 25 831 Kč, předepsaných výkazem nedoplatků č. 1940915944 ze dne 26. 8. 2009 za předchozí období od 22. 11. 2008 do 19. 7. 2009.

II. Napadené rozhodnutí

3. Rozhodčí orgán v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobkyně shodně jako v dřívějším průběhu řízení namítá promlčení předmětného penále, tuto námitku však neshledal důvodnou. Pětiletá promlčecí lhůta u dlužného pojistného, a tedy ani u penále z něj, dosud neuplynula, jelikož žalovaná činila kvalifikované úkony k přerušení běhu promlčecí lhůty: vyúčtování plateb pojistného za období od 22. 11. 2008 do 18. 5. 2009 ze dne 5. 6. 2009 (doručeno žalobkyni 24. 9. 2009), výzvu k plnění povinností plátců veřejného zdravotního pojištění ze dne 27. 11. 2013 s příloženým vyúčtováním plateb pojistného za období od 20. 7. 2009 do 20. 11. 2013 (doručena žalobkyni 9. 12. 2013) a výzvu k plnění povinností plátců veřejného zdravotního pojištění ze dne 11. 7. 2018 s příloženým vyúčtováním plateb pojistného za období od 20. 7. 2009 do 8. 7. 2018 (doručena žalobkyni 11. 7. 2018). Výkaz nedoplatků ze dne 7. 1. 2009, jenž zahrnoval dlužné pojistné ve výši 159 609 Kč a dlužné penále ve výši 7 398 Kč, byl doručen žalobkyni 2. 2. 2009 a tímto dnem se stal vykonatelným. Ke dni 19. 2. 2009 byla z předepsané částky uhrazena toliko část pojistného ve výši 22 897 Kč. Dne 23. 4. 2009 podala žalovaná návrh na výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí, který byl následně veden u Městského soudu v Brně pod č. j. 110E 434/2009 do pravomocného zastavení řízení 6. 5. 2011. Dne 3. 8. 2011 podala žalovaná exekuční návrh adresovaný Exekutorskému úřadu Kladno, soudní exekutorce JUDr. Janě Škofové, a exekuční řízení zde pod sp. zn. 088 EX 4194/11 nadále probíhá. Po dobu trvání exekuce přitom promlčecí lhůta neběží. Rozhodčí orgán proto odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil.

III. Žaloba

4. Žalobkyně v žalobě namítla, že právo na vyměření penále z dlužného pojistného za období od 1. 5. 2008 do 21. 11. 2008 je již prekludováno, neboť žalovaná neučinila žádné právní jednání, jež by založilo stavění prekluzivní lhůty. Žalobkyně uvedla, že žalovaná podala na základě vykonatelného výkazu nedoplatků ze dne 7. 1. 2009 návrh na nařízení exekuce pro dlužné pojistné ve výši 159 609 Kč a pro dlužné penále ve výši 7 398 Kč. Dále citovala z napadeného rozhodnutí větu, podle níž *„ke dni 19.02.2009 bylo z předepsané částky uhrazeno 22.897,- Kč a penále ve výši 7.398,- Kč,“* k níž dodala, že žádné další nároky z penále mimo penále uhrazeného ještě před exekučním řízením žalovaná v prekluzivní pětileté lhůtě neuplatnila. S ohledem na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1701/07 ze dne 28. 1.

2010, podle nějž může žalovaná poukázanou platbu použít v jiném než zákonem stanoveném pořadí v rozporu s plátcem určeným pořadím pouze tehdy, pokud to plátcí neprodleně oznámí, proto nelze než uzavřít, že ještě před nařízením exekuce bylo předmětné penále zcela uhrazeno. S poukazem na judikaturu Vrchního soudu v Praze a Nejvyššího soudu týkající se pravomoci k řízení ve věcech pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a běhu promlčecí lhůty po dobu řízení před soudem dle § 112 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, pak žalobkyně dovodila, že podáním návrhu na nařízení exekuce ve vztahu k vyměřenému penále žalobkyně nenaplnila hypotézu stavění lhůty po dobu řízení před soudem. Žalobkyně vznesla námitku promlčení veškerého dlužného pojistného a penále již 12. 7. 2018, jak uznává i sama žalovaná. K povaze promlčení žalobkyně citovala stanovisko veřejného ochránce práv z 20. 11. 2014, sp. zn. 6945/2013/VOP/ZK, podle nějž dojde-li k promlčení práva zdravotní pojišťovny vymáhat dlužné pojistné (§ 16 odst. 2 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění), nelze z této částky vyměřit a vymáhat penále. Pojem „promlčení“ užívaný v tomto zákoně je třeba vykládat v souladu s konstantní judikaturou správních soudů jako prekluzi (zánik) práva, ke které zdravotní pojišťovny musejí přihlížet z úřední povinnosti bez ohledu na to, zda plátcé pojistného uplatnil námitku promlčení či nikoli.

5. Žalobkyně shrnula, že u výkazu nedoplatků č. j. 1940900353 ze dne 7. 1. 2009, vykonatelného dne 2. 2. 2009, běžela promlčecí lhůta ode dne 2. 2. 2009 do podání exekuční žaloby dne 15. 8. 2011, kdy z ní marně uplynulo 29 měsíců a 13 dní, to se však již nevztahuje k předmětnému penále. Napadeným výkazem nedoplatků je stanoveno dlužné penále dle vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění ke dni 23. 7. 2018. Tímto vyúčtováním je vyúčtováno toliko doposud nevyměřené penále z neuhrazeného zdravotního pojištění od 1. 5. 2008 do 21. 11. 2008. Právo žalované předsat a vymáhat toto penále již tedy bylo prekludováno.
6. Vzhledem k uvedenému žalobkyně navrhla, aby městský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě zdůraznila, že režim pohledávek dlužného pojistného na veřejné zdravotní pojištění a penále z něj, jakožto veřejnoprávních pohledávek, se řídí speciálním zákonem č. 592/1992 Sb., upravujícím problematiku veřejného zdravotního pojištění, nikoli občanským zákoníkem. Žalobkyně byla o svých povinnostech ve věci odvodu pojistného na veřejném zdravotním pojištění žalovanou podrobně informována, do předchozích výkazů nedoplatků z roku 2009 nevyužila možnosti podání opravného prostředku a námítky. Pokud jde o stěžejní námitku promlčení vyměřeného penále, tou se správní orgány zabývaly již v průběhu správního řízení, a žalovaná plně setrvala na právním názoru vyjádřeném v napadeném rozhodnutí, odkazujíc k jednotlivým žalobním bodům na příslušné pasáže svého rozhodnutí. K žalobkynině argumentaci ohledně výše penále a jeho údajného uhrazení ještě před podáním návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí žalovaná uvedla, že výkazem nedoplatků ze 7. 1. 2009 bylo předsáno dlužné pojistné ve výši 159 609 Kč a penále ve výši 7 398 Kč. Pouze dlužné pojistné bylo částečně uhrazeno platbou ve výši 22 897 Kč. Celé tehdejší penále ve výši 7 398 Kč není uhrazeno dosud. Žalobkynin výklad je mylný, nehledě na to, že existence tohoto nedoplatku je jí z průběhu správního řízení dobře známa. Vymáhaná pohledávka ve výši 144 110 Kč je tedy správná, jde o neuhrazené dlužné pojistné ve výši 136 712 Kč a penále ve výši 7 398 Kč. Doměřená částka 224 960 Kč pak představuje dlužné penále z uvedeného nedoplatku na

pojistném za celé období od 20. 7. 2009 do 23. 7. 2018. Žalovaná proto navrhla, aby městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Posouzení věci městským soudem

8. Městský soud nejprve shledal, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou. Následně vycházejí ze skutkového a právního stavu, jenž zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí, přezkoumal na základě podané žaloby napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlídnout z úřední povinnosti.
9. Městský soud rozhodl podle § 51 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení nevyjádřili s tímto postupem po poučení daném soudem nesouhlas. Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť veškeré potřebné listiny jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 8/2008 - 117 ze dne 29. 1. 2009, č. 2383/2011 Sb. NSS).
10. Úvodem právního hodnocení městský soud předesílá, že míra obecnosti žalobních bodů předurčuje míru obecnosti soudního přezkumu napadeného rozhodnutí, neboť není úkolem soudu aktivně vyhledávat důvody pro vyhovění žalobě; takový postup by naopak znamenal porušení zásady rovnosti účastníků soudního řízení (na příklad rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 35/2012 - 42 ze dne 18. 7. 2013). Obdobně pokud žalobkyně některé nosné důvody napadeného rozhodnutí nikterak nezpochybňuje, soud je nemůže až na některé výjimky přezkoumat z úřední povinnosti.
11. V posuzované věci je stěžejní otázka, zda bylo promlčeno (resp. prekludováno, k tomu podrobněji níže) právo vyměřit a následně vymáhat penále ve výši 224 960 Kč z dlužného pojistného za období od 1. 5. 2008 do 21. 11. 2008, předepsaného výkazem nedoplatků č. 1940900353 ze dne 7. 1. 2009.
12. Ze správního spisu se podává, že výkazem nedoplatků č. 1940900353 ze 7. 1. 2009 bylo žalobkyni za období od 1. 5. 2008 do 21. 11. 2008 předepsáno k úhradě pojistné 159 609 Kč a penále 7 398 Kč. Ke dni 19. 2. 2009 uhradila žalobkyně na pojistné částku 22 897 Kč. Výkaz nedoplatků se stal vykonatelným 2. 2. 2009 a na jeho základě byl k návrhu žalované usnesením Městského soudu v Brně č. j. 110E 434/2009-4 ze dne 31. 8. 2009 nařízen výkon rozhodnutí prodejem žalobkyniných movitých věcí k vymožení 144 110 Kč (159 609 Kč – 22 897 Kč + 7 398 Kč), jenž byl usnesením téhož soudu č. j. 110E 434/2009-9 ze dne 21. 3. 2011 pro bezvýslednost zastaven. Žalovaná následně 8. 8. 2011 podala návrh na nařízení exekuce a pověření soudního exekutora, jemuž Okresní soud v Ostravě usnesením č. j. 97EXE 13944/2011-8 ze dne 16. 9. 2011 vyhověl, nařídil exekuci na žalobkynin majetek a jejím provedením pověřil soudní exekutorku JUDr. Janu Škofovou. Tato exekuce, vedená pod sp. zn. 088 EX 4194/11, nebyla do dne vydání žalobou napadeného rozhodnutí skončena.
13. Dne 9. 12. 2013 byla žalobkyni do její datové schránky doručena výzva k plnění povinností plátců pojistného na veřejné zdravotní pojištění ze dne 27. 11. 2013, jejíž přílohou bylo vyúčtování veškerého dlužného pojistného (včetně penále) na veřejné zdravotní pojištění za období od 20. 7. 2009 do 20. 11. 2013, které zahrnovalo mimo jiné penále z předmětného nedoplatku pojistného, jenž činil 136 712 Kč (159 609 Kč – 22 897 Kč), a to v aktuální výši 200 736 Kč. Dne 11. 7. 2018 byla žalobkyni do její datové schránky doručena výzva

k plnění povinností plátců pojistného na veřejné zdravotní pojištění ze dne 11. 7. 2018, jejíž přílohou bylo vyúčtování veškerého dlužného pojistného (včetně penále) na veřejné zdravotní pojištění za období od 20. 7. 2009 do 8. 7. 2018, které zahrnovalo mimo jiné penále z předmětného nedoplatku pojistného, jenž činil 136 712 Kč (159 609 Kč – 22 897 Kč), a to v aktuální výši 414 896 Kč. Ve stanovisku z 26. 7. 2018 žalovaná částečně uznala žalobkyninu námitku promlčení, avšak výlučně co do pohledávek předepsaných výkazem nedoplatků č. 1940915944 a pro nevyměřené penále plynoucí z tohoto nedoplatku pojistného za období od 22. 11. 2008 do 19. 7. 2009, tedy nikoli co do penále plynoucího z nedoplatku předepsaného výkazem č. 1940900353 za období od 1. 5. 2008 do 21. 11. 2008. Přílohou stanoviska bylo vyúčtování nedoplatků pojistného (včetně penále) na veřejné zdravotní pojištění za období od 20. 7. 2009 do 23. 7. 2018 s upravenou výší penále 224 960 Kč. Dne 21. 8. 2018 vydala žalovaná výkaz nedoplatků č. 1941809425, jímž žalobkyni předepsala penále v této výši; výkaz byl doručen žalobkyni do její datové schránky 24. 8. 2018.

14. Podle § 5 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2009, se pojistné platí „za jednotlivé kalendářní měsíce a je splatné v den, který je zaměstnavatelem určen pro výplatu mezd a platů za příslušný měsíc. U zaměstnavatele, kde je výplata rozložena na různé dny, je dnem splatnosti pojistného poslední den výplaty za uplynulý kalendářní měsíc. Není-li tento den určen, je pojistné splatné nejpozději do osmi dnů po uplynutí kalendářního měsíce, za nějž se odvede.“
15. Podle § 18 odst. 1 věty první téhož zákona ve znění účinném od 1. 1. 2007 „[n]ebylo-li pojistné nebo záloha na pojistné zaplacené ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zaplacené v nižší částce, než ve které mělo být zaplacené, je plátce povinen platit penále ve výši 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala.“
16. Podle § 16 téhož zákona ve znění účinném do 30. 11. 2011 „právo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za pět let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl“ (odst. 1). „Právo vymáhat pojistné se promlčuje ve lhůtě pěti let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno. Promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu“ (odst. 2). Uvedené lhůty byly zákonem č. 298/2011 Sb. s účinností od 1. 12. 2011 prodlouženy na 10 let, nicméně podle jeho přechodných ustanovení platí, že „[p]okud právo předepsat a vymáhat dlužné pojistné vzniklo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se podle § 16 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona“ (část druhá čl. IV). Podle § 19 zákona č. 592/1992 Sb. „[p]okud jde o splatnost penále, způsob jeho placení, vymáhání, promlčení a vrácení přeplatku na penále, postupuje se stejně jako u pojistného.“
17. Povahou lhůt obsažených v § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 592/1992 Sb. se správní soudy v minulosti již opakovaně zabývaly a s ohledem na odlišnosti mezi obsahy pojmů právo a nárok v soukromém a veřejném právu dospěly k závěru, že se nejedná o lhůty promlčecí – jak napovídá litera těchto ustanovení –, nýbrž prekluzivní. Krajský soud v Ústí nad Labem již v rozsudku č. j. 15 Ca 201/2006 - 22 ze dne 12. 3. 2007, publikovaném pod č. 1240/2007 Sb. NSS, judikoval: „O promlčení (v soukromoprávním smyslu) se v předpisech veřejného práva jedná pouze tehdy, pokud takový předpis v rámci ustanovení pojednávajících o promlčení stanoví, že správní orgán přiblíží k promlčení jen k námitce účastníka řízení. Pokud takovéto ustanovení veřejnoprávní předpis neobsahuje, je tím de facto míněna prekluze, ke které správní orgán přiblíží z úřední povinnosti. Pětiletá lhůta k předepsání a vymáhání pojistného na

zdravotní pojištění stanovená v § 16 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, je lhůtou prekluzivní, a nikoliv promlčecí.“ Tento závěr potvrdil Nejvyšší správní soud na př. ve svých rozsudcích č. j. 3 Ads 29/2007 - 78 ze dne 12. 9. 2007, č. j. 3 Ads 24/2008 - 119 ze dne 6. 8. 2008, č. j. 6 Ads 160/2012 - 74 ze dne 30. 5. 2013. Nejvyšší správní soud proto v rozsudku sp. zn. 3 Ads 24/2008 nutně dospěl k závěru, že „[n]elze tedy souhlasit s názorem stěžovatele, že chybějící podrobnější právní úpravu institutu promlčení práva předepsat pojistné a penále dle § 16 odst. 1 a § 19 zákona č. 592/1992 Sb. lze vykládat podle obecných zásad soukromoprávní úpravy institutu promlčení“. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud dále výslovně odmítl opačný názor Nejvyššího soudu vyjádřený na př. v usnesení sp. zn. 20 Cdo 2219/2005 ze dne 20. 7. 2006 (kterého se žalobkyně dovolává spolu s jinými rozhodnutími Nejvyššího soudu), a to s poukazem na své postavení vrcholného soudního orgánu v soustavě správních soudů. Vzhledem k uvedenému městský soud konstatuje, že lhůty obsažené v § 16 zákona č. 592/1992 Sb. jsou svou povahou lhůtami prekluzivními a jejich běh a stavení nelze vykládat pomocí obecné soukromoprávní úpravy promlčení, obsažené v občanském zákoníku, jak se domnívá žalobkyně.

18. Podle judikatury správních soudů je penále vždy příslušenstvím dlužného pojistného nebo daně a sleduje tak jejich osud, a to bez ohledu na to, zda se jedná o penále v oblasti daňové, pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti nebo pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Nejhojnější je judikatura ve vztahu k daňové úpravě, avšak právní principy pro ukládání penále v ní vyslovené platí rovněž v dalších jmenovaných oblastech. Jak dovedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 Ads 23/2013 - 56 ze dne 30. 10. 2013, „při ukládání penále v oblasti pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti přiměřeně platí principy uznávané i v jiných právních odvětvích – především v oblasti práva daňového. [...] Analogicky lze z toho dovodit, že penále je také příslušenstvím pojistného, případně záloh na pojistné, a sleduje jeho osud. Uvedená úvaha má oporu i v tzv. principu bezrozpornosti právního řádu, ke kterému rozšířený senát zdejšího soudu v rozsudku ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54 (publikován ve sbírce NSS pod č. 791/2006) uvedl: „Právní řád, založený na principech jednoty, racionality a vnitřní obsahové bezrozpornosti, s sebou nutně přináší imperativ stejného náhledu na srovnatelné právní instituty, byť upravené v rozdílných právních předpisech či dokonce odvětvích.“ Konkrétně ve vztahu k penále v oblasti veřejného zdravotního pojištění potvrdil tento závěr Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 4 Ads 67/2014 - 49 ze dne 22. 5. 2014 nebo zdejší soud v rozsudku č. j. 8Ad 23/2010 - 38 ze dne 12. 11. 2014.
19. S ohledem na tuto judikaturu se v projednávané věci obdobně uplatní závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Afs 35/2009 - 265 ze dne 22. 3. 2011, podle jehož výroku „[d]aňového dlužníka lze vyrozumět o předpisu penále nejpozději ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání nedoplatku, jenž je základem pro určení penále (§ 63 odst. 4 věta třetí část věty za středníkem zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném do 31. 12. 2006 ve spojení s § 70 odst. 1 téhož zákona). Tato lhůta začne plynout od data původní splatnosti daně. Skutečnost, kdy byl vyměřen samotný tento nedoplatek, je pro určení počátku běhu uvedené lhůty nerozhodná.“ Předpis penále z dlužného pojistného na veřejné zdravotní pojištění má totiž stejně jako u penále z daňového nedoplatku deklaratorní účinky (bod 25 citovaného usnesení), jelikož povinnost hradit penále vzniká plátcí již splněním podmínek uvedených v § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb.

20. Penále je tedy příslušenstvím pojistného a nikdy se nevyskytuje samostatně. Jestliže by tedy bylo prekludováno právo vymáhat dlužné pojistné, platilo by totéž o právu vymáhat penále z takového pojistného. Z logiky věci pak vyplývá, že toto penále nelze za popsanych okolností ani předepsat (neboť by nemohlo být vymáháno).
21. Na základě shora uvedených skutečností městský soud naznal, že právo na vymáhání dlužného pojistného za období od 1. 5. 2008 do 21. 11. 2008 prekludováno nebylo. Žalovaná je předepsala výkazem nedoplatků ze 7. 1. 2009 a v říjnu 2009 podala návrh na výkon rozhodnutí. Ten byl sice v březnu 2011 pro bezvýslednost zastaven, avšak v srpnu 2011 podala žalovaná návrh na nařízení exekuce, která podle tvrzení žalované, jež žalobkyně nijak nezpochybnila, neskončila až do doby vydání napadeného rozhodnutí. Jelikož promlčecí lhůta u práva na vymáhání pojistného neběží po dobu řízení před soudem a jelikož se za takové řízení považuje rovněž vykonávací řízení [srov. obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 7/2011 - 48 ze dne 28. 6. 2011 nebo č. j. 5 Ads 188/2018 - 18 ze dne 25. 4. 2019: „*znění § 18 odst. 2 věty druhé zákona č. 589/1992 Sb. je třeba vyložit tak, že promlčecí doba neběží jak po dobu řízení ‚nalézacího‘ o sporné existenci či výši dlužného pojistného, tak ani po dobu řízení vykonávacího. Citované ustanovení hovoří totiž obecně o řízení u soudu a nijak v rámci tohoto řízení nevyděljuje jeho určitou část. Za soudní řízení se přitom podle § 2 občanského soudního řádu považuje jak rozhodování sporů a jiných věcí, tak provádění výkonu rozhodnutí, která nebyla splněna dobrovolně. Podle § 251 ve spojení s § 274 odst. 1 písm. f) občanského soudního řádu se soudní výkon rozhodnutí provádí i k výkonu výkazu nedoplatků.*“], pětiletá promlčecí lhůta u dlužného pojistného až do vydání napadeného rozhodnutí neuplynula.
22. Jelikož právo na vymáhání dlužného pojistného nebylo dosud prekludováno, žalovaná byla oprávněna předepsat žalobkyni 21. 8. 2018 penále z tohoto pojistného, přestože od původní splatnosti dlužného pojistného uplynulo již přibližně 10 let. Pro úplnost nicméně městský soud podotýká, že i kdyby měl předpis penále hypoteticky konstitutivní povahu, promlčecí lhůta by neuplynula, jelikož žalovaná zaslala žalobkyni opakovaně – pokaždé před uplynutím pětileté promlčecí lhůty – výzvu k plnění povinností plátců pojistného na veřejné zdravotní pojištění, jejíž přílohou bylo přesné vyúčtování pojistného, včetně předmětného penále. Tyto úkony přitom nepochybně směřují ke zjištění výše penále nebo jeho vyměření (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 268/2016 - 126 ze dne 12. 9. 2017) a jejich oznámení plátcí pojistného má za následek přerušení dosavadní a započetí běhu nové promlčecí lhůty (§ 16 odst. 1 věta druhá ve spojení s § 19 zákona č. 592/1992 Sb.).
23. Samotnou výši předepsaného penále žalobkyně nezpochybňuje, možná s částečnou výjimkou argumentace v bodech 5 a 6 žaloby. Ta sice není zcela srozumitelná, avšak lze odhadovat, že žalobkyně brojí proti použití své platby z února 2009 ve výši 22 897 Kč (jež není mezi účastníky sporná) na úhradu pojistného, jak předepisuje § 15 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., namísto částečného použití na úhradu penále v tehdejší výši 7 398 Kč. Městský soud na význam této části žaloby usuzuje z toho, že žalobkyně považuje dlužné penále za uhrazené ještě před podáním návrhu na výkon rozhodnutí v srpnu 2009, a z toho, že žalobkyně cituje nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1701/07 ze dne 28. 1. 2010, podle nějž může žalovaná poukázanou platbu použít v pořadí stanoveném § 15 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. v rozporu s plátcem určeným pořadím pouze tehdy, pokud to plátcí neprodleně oznámí. Správní spis však neobsahuje žádný doklad toho, že by žalobkyně platbu 22 897 Kč poukázala výslovně na úhradu penále a žalobkyně jej

neoznačila ani v žalobě; v ní žalobkyně ostatně ani výslovně netvrdí, že tak učinila. Městský soud má proto za to, že žalovaná nepochybila, když použití uvedené platby na nejstarší nedoplatek pojistného žalobkyni neoznámila. Pro úplnost nicméně městský soud podotýká, že kdyby byla žalovaná použila část této platby (7 398 Kč) na úhradu tehdejšího penále, nynější výše penále by byla ve skutečnosti ještě vyšší, neboť by se o tuto částku zvýšil nedoplatek na pojistném a penále z něj by za dobu přibližně 10 let (3 650 dnů) a při výši penále 0,05 % denně byly výrazně vyšší než částka 7 398 Kč ($7\,398\text{ Kč} \times 0,0005 \times 3\,650 = 13\,501,35\text{ Kč}$). Takové pochybení by tedy žalobkyni na jejích právech nezkrátilo, právě naopak by vedlo ke snížení jejího celkového nedoplatku.

24. Pokud snad žalobkyně naznačuje, že rozhodčí orgán ve svém rozhodnutí uvedl, že žalobkyně ještě před podáním návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí zaplatila pojistné 22 897 Kč a zároveň penále 7 398 Kč, tak městský soud tento výklad nesdílí, neboť tento dojem se žalobkyně snaží vyvolat vytržením části věty z jejího kontextu. Dotčená pasáž se nachází na str. 6 napadeného rozhodnutí a zní: „*U pohledávek dlužného pojistného a penále předepsaných výkazem nedoplatků č. 1940900353 ze dne 07.01.2009 - dlužné pojistné ve výši 159.609,- Kč, ke dni 19.02.2009 bylo z předepsané částky uhrazeno 22.897,- Kč a penále ve výši 7.398,- Kč - na základě vyúčtování plateb pojistného za předchozí období od 01.05.2008 do 21.11.2008, nedošlo k promlčení práva na vymáhání, tento výkaz nedoplatků byl řádně doručen a převzat dne 02.02.2009, tímto dnem se stal vykonatelným a je stále předmětem exekučního řízení vedeného u Exekutorského úřadu Kladno.*“ Z kontextu celé věty je nade vší pochybnost zřejmé, že její část mezi pomlčkami specifikuje výši pohledávek předepsaných výkazem nedoplatků – jednak dlužného pojistného, jednak penále – a ve vztahu k pojistnému zároveň uvádí, že z předepsané částky bylo uhrazeno 22 897 Kč; k dlužnému penále se prohlášení o částečné úhradě nijak nevztahuje. O významu věty nemůže být dle názoru městského soudu pochyb ani přesto, že žalovaná zjevně opomněla uvést v části věty mezi pomlčkami za slovy „uhrazeno 22.897,- Kč“ čárku. Pro úplnost městský soud doplňuje, že žalobkyně nikde neuvádí, že by její předmětná úhrada činila 30 295 Kč (22 897 Kč + 7 398 Kč) namísto žalovanou uvedených 22 897 Kč; v takovém případě by ostatně pozbyla smyslu její argumentace ohledně použití této úhrady vypořádaná v předchozím odstavci rozsudku.

VI. Závěr a náklady řízení

25. Jelikož městský soud neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení rozhodl městský soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalované nevznikly žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti, proto jí městský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. listopadu 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu

